

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek, Zápolya u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egy hónapra — — — 2 K
— Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadnak
ak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1911.

XL. évfolyam 225. szám.

Kedd, október 3.

Állami értékek vásárlása.

— okt. 3.

Ausztria meghonosítani készül a bankoknak és a takarékpénztáraknak azt a kötelezettségét, amely Németországban bankokra, biztosító társaságokra és más állami felügyelet alatt álló intézkedésekre már régen fennállt, hogy tudniillik azok vagyunk egy jelentékeny részét állami értékpapirokban tartoznak elhelyezni.

Az osztrák kormány a legkomolyabban foglalkozik azzal, hogy a bankoknak és takarékpénztáraknak ily irányú kötelezettségére nézve törvényjavaslatot terjeszt elő. Nines kétség aziránt, hogy Ausztriában ebből az üdvös tervből törvény lesz, valamint az is előrelátható, hogy az osztrák példát a mi törvényhozásunk is követni fogja. Mert ha érdeke Ausztriának, hogy állami értékei a belföldön nyerjenek elhelyezést, százszorosan érdeke az Magyarországnak, amelynek értékei oroszlanrészben a külföld pénzpiacain forognak.

Hogy ez a tény nemcsak gazdaságilag, de politikailag is milyen káros, azt — sajnos — különösen az utóbbi időben többszö-
rösen volt alkalmunk tapasztalni.

A politikai kártevés köztudomású, valamint köztudomású az is, hogy a magyar politikai kríziseket mindig erősebben érzik meg a magyar értékek, mint más államok értékei a maguk országának politikai válságát.

Az ok igen egyszerű. Magyarországnak a külföldi értékpiacon határozott nagy hitele van, a külföld pénze szívesen keres elhelyezést az aránylag jól jövedelmező magyar értékben. De a pénzpiac, különösen ha külföldi értékekről van szó, rendkívül érzékeny, minden változást megérez. Így történik, hogy minden magyar válság alkalmával nagy mennyiségben dobnak piacra a magyar értékek. Ennek pedig természetes folyamánya az áresés, különösen akkor, ha hiányzik a kínálatnak megfelelő felvevő piac.

Az állami értéknek ilyen, a legtöbbször indokolatlan értékesökkenését tapasztalták Ausztriában is és ők már segítenek is rajta. Törvénnyel kötelezik a bankokat és pénztárakat arra, hogy állami értékeket vásároljanak.

Ennek határozott előnyös eredménye kétségen felül áll. Még pedig nemcsak gazdasági eredmény azért, mert ha a pénzpiac eredmény azért, mert ah a pénzintézetek bizonyos mennyiségű állami értékpapírt föltétlenül vásárolni kötelesek és azokat nem is vihetik a piacra, a fenmaradó mennyiség iránt nagyobb lesz a kereslet s így maga az állampapír emelkedik forgalmi értékben. A politikai eredmény viszont ott fog megnyilvánulni, hogy az állami értékek nagy része belföldön nyervén elhelyezést, a külföldnek nem lesz módjában, hogy az értékek visszabocsátásának fenyegetésével szerezzen a maga részére politikai előnyöket, avagy az értékek tényleges piacra dobásával okozzon a másik államnak tényleges gazdasági károkat.

Elvitázhatatlan, hogy bennünket folyton Damoklesz kardjaként fenyeget a ma-

gyar értékek visszabocsátása. Pedig — és ez is tény — igazán semmi szükség sincs arra, hogy a mi értékeinkből a külföld huzzon nemcsak tényleges gazdasági, de még ennél is értékeesebb politikai előnyöket. Mert Magyarországon van pénz. A bankokban milliárdokra menő betétek fekszenek, a külföld nagyobb pénzintézetei is bőségben vannak magyar betétekben. Ha ezeknek a betéteknek csak egy része is állampapírokba helyeződik el, akkor semmi esetre sem fog megtörténni, hogy a magyar koronajáradék még jó gazdasági időkből sem akar megfelelő értéket nyerni, dacára, hogy az értékek jól jövedelmezők és kitűnők.

A magyar közgazdasági és politikai életre egyaránt előnyös volna, ha az a törvény, amely az állampapírok belföldi elhelyezését kötelező erővel biztosítja, minél előbb bekerülne a magyar törvénytarba.

A drágaság kérdéséhez.*

Irta: Steinbach Antal, főszoigabíró.

Nap-nap után olvassuk a drágaság miatti panaszokat, melyek mind hatósági intézkedéseket sürgetnek. Látunk is ötleterü, kicsinyes hatósági intézményeket, mint például Budapesten egy hatóságilag kezelt kenyérsütőt, más helyeken egy-egy hatóságilag létesített mézártszékét, de ezekkel azután a hatósági intézkedések ki is merültek és a drágaság napról-napra emelkedik minden téren, csak a szellemi munka terén nem.

Nézetem szerint a drágaság e kóros jellegét nem lehet aprólékos, ötleteszerű hatósági intézkedésekkel megszüntetni, szabályozni, vagy a termelő és fogyasztó közti nagy ellentétet kiegyenlíteni.

Ezt csak törvényhozási és kormányzati uton, általános, országos politikával lehet elérni.

Mai társadalmunk ugyanis három főosztályra, helyesebben érdekesoporra tagozódik. Ezek: a vagyonos osztály, a középosztály és a munkásosztály.

A mai törvényhozási és kormányzati szellem a két szélsőségnek kedvez, míg a kiegyenlítő, ugyszólván nemzetfentartó középosztályt, a szellemi munkásokat elhanyagolja.

Egész közteherviselési rendszerünk és gazdasági politikánk a vagyonos és főként a gazdálkodó osztálynak kedvez, míg a humanitárius intézkedések a munkásosztályt veszik pártfogásukba.

Csak a szellemi munkást nem segíti fokozott terheinek viselésében senki.

Ezeken a bajokon helyes törvényhozói és kormányhatósági intézkedésekkel lehet és kell segíteni.

A vagyonos osztályt a kor szelleme már nem engedi kizárólagos uralomra jutni, mert a vagyonos emberek többsége nem bír elég belátással és érzékkel a vagyontalanokkal szemben.

A munkásosztály még nem eléggé művelt ahhoz, hogy a közügyek intézésében döntő befolyással ruháztassék fel.

* A Vármegyé-c-ből.

A mai viszonyok szerint tehát csakis a középosztály az, amely a két szélsőség közti ellentét kiegyenlítésére és a közügyek vezetésére hivatott.

Kiszámíthatatlan következményekkel járna az, ha az egzisztenciájában veszélyeztetett középosztály hajlamaival és meggyőződésével a kevésbé művelt munkásosztályhoz csatlakoznék.

Helyes politika tehát az, amely a középosztályt erősíti, mert ez csak úgy képes államfentartó hivatásának megfelelni.

Be kell tehát szüntetni a vagyonos osztály beteges támogatását, helyes kulturpolitikával apasztani kell a lateiner pályákra és hivatalnokságra tödulók létszámát, de fokozni és fejleszteni kell az ipari pályákra serkentő és képesítő iskolákat.

Becsületes progresszivitást kell behozni a közteherviselés terén és biztosítani kell a szellemi munkások egzisztenciáját (de nem alamizsnaszerű toldozgatásokkal).

Ha így a szellemi és gazdasági tényezők közti egyensúly helyreállítatik, meg fog szünni a drágaság, illetve nagyon kevesen lesznek azok, akik azt megérik.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 óráig este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Október 6. Megyei állandó vál. ülése.
Október 8. Ügétó-verseny.
Október 8. Tisziszék.
Október 9. Őszi rendes közgyűlés.
Október 10. Közigazgatási bizottsági ülés.
Október 12., 13., 14., 15. országos vásár Nagybecskereken.

A fürdő telefonszám 118.) minden nap reggel 6 óráig kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 145 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

— **A király nevenapja.** A király holnapi nevenapja alkalmából a rom. kat. plébánia templomban d. e. 10 órakor tudvalevőleg ünnepi nagymise lesz. Ez alkalommal a templomi ének és zenekar Bibl Rezső misséjét adja elő, míg offertóriumra Beleznay szerzeményét (bariton solo) éneklí Liska Ferenc. Ezután Schöpf Ferenc „Te Deum“-át adják elő, végül pedig Erkel Ferenc himnuszát.

— **Alapítványi hely honvédárva számára.** Az Erzsébet-leányárvaházban egy József főherceg által tett alapítványi hely megüresedett, amelyre honvédárva pályázhatnak. A pályázati kérvényeket e hó 30-ikáig a honvédelmi miniszteriumhoz kell benyújtani. Bővebb felvilágosítások a város főjegyzői irodájában kaphatók.

— **Póttartalékosok bevonulása.** Az idei sorozások alkalmával besorozott póttartalékosok nálunk ma délelőtt vonultak be a közös hadsereghez s így az itteni Rezső-laktanyában ezért ma délelőtt igen mozgalmass élet volt. A 29-ik közös gyalogezred itteni zászlóaljához mintegy 400 póttartalékos vonult be a rendes 8 heti kiképzésre, míg a három évre besorozott újoncok holnapután vonulnak be szolgálattételre.

— **Október 6.** Az aradi vértanúk kivégzésének szomoruan dicsőséges emlékeztét mint mindenütt az országban, nálunk

is a szokásos kegyelettel ülik meg. Október 6-án az évforduló napján a róm. kat. plébánia templomban d. e. 10 órakor a vértanuk emlékezetére ünnepies gyászistentisztelet lesz, amelyre hivatalosak a hatóságok, testületek és intézetek.

— **Tanfelügyelői gyűlés.** Okt 5-én Budapesten országos tanfelügyelői gyűlés lesz gróf Zichy János közokt. miniszter elnöklése alatt. A gyűlésre többek közt tanfelügyelői teendőket, tanításügyeit és különösen az iskolalátogatások reformálását tüzték ki. A gyűlésen részt vesz Torontálból Grézó János Torontálvármegye tanfelügyelője és Bárány Árpád kir. tanfelügyelő, a panaszos tanfelügyelői kirendeltség vezetője.

— **A tüzoltónap eredménye.** A Budapesten felállítandó „Tüzoltó-Otthon” céljaira engedélyezett gyűjtés eredménye Torontálvármegyében a következő:

Ujvár község 1 K 26 f, Nagykomlós község 20 K, Torontáltorda község 24 K 5 f, Párdány község 59 K 35 f, Cserépalja község 10 K, Egres község 66 f, Nagymargita község 4 K 90 f, Józseffalva község 20 K, Kisörs község 15 K, Nagygáj község 10 K, Bánlak község 2 K 14 f, Óbék község 31 K 60 f, Ferenczhalom község 10 K, Hertelendyfalva község 6 K 30 f, Petre község 23 K, Csene község 5 K, Ótelek község 5 K 20 f, Tiszahegyes község 10 K, Baránda község 3 K, Ópáva község 14 K, Nagylajosfalva község 5 K, Torontálmás község 5 K, Újszentpéter község 16 K 4 f, Petku Valér dolovai iskolai igazgató-tanító 2 K 10 f, Voin István nagytárnoki községi tanító 6 K, Janda Ferenc perlaszi igazgató-tanító 4 K 90 f, Notáros Szvetiszlav közs. igazgató-tanító Dolova 3 K 90 f, Pepenár Mihály keviszöllői igazgató-tanító 4 K, Peseonovics Milán esentai tanító 4 K 44 f. A gyűjtött összeget az egyes községek már be is küldték a vármegye tüzoltó-szövetségének, melynek elnöksége a gyűjtésért ez uton fejezi ki hálás köszönetét. A nagybecskereki tüzoltónap eredményéről külön számolunk be.

— **Irodaszerek és egyenruházati cikkek szállítása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közhírré teszi, hogy a temesmegyei alispáni hivatal az 1912., 1913., 1914. évre szükséges irodaszerek és egyenruházati cikkek szállításának biztosítása céljából f. év október hó 30-án d. e. 10 órakor versenytárgyalást fog tartani. A közelebbi feltételek a kamara titkári hivatalában megtekinthetők.

— **A törökbecsei kolera.** — **Nincs újabb megbetegedés.** A hatóságoknak a törökbecsei kolerajárvánnyal szemben tett energikus intézkedései, mint már tegnap is említettük nem maradtak hatás nélkül. Ezt igazolja a legutóbbi 24 óra is, mert újabb megbetegedés vagy haláleset nem fordult elő s eddigi betegek állapotában is javulás mutatkozik. Dr. Haidegger Lajos m. főorvos dr. Kayser Károly országos egészségügyi felügyelővel ma is künn tartózkodik Törökbecsén az óvintézkedések szigorú betartása fölött örködve s minden remény meg van arra, hogy a járvány rövid idő alatt teljesen megszűnik.

— **Tűz.** Mint Nagyikindáról jelentik, ott a napokban veszedelmes tűz pusztított. A múlt héten ugyanis Radojesin György VI. negyedbeli lakos udvarán 2 gyermek vigyázatlansága folytán tűz támadt s szalma és pelyva kazlai leégtek. A tüzet előidéző egyik gyermek súlyos égési sebet szenvedett, akit első segélyben a kivonult tüzoltóság részesített.

— **Öngyilkosság a férj előtt.** Mint Pancesováról jelentik, Balló Mihályné ottani lakosnő férje jelenlétében 2 dl. lugeszencet ivott. Felhajtás közben kapta ki férje az üveget és összetörte. Az asszony öngyilkossági kísérletének okául azt adja, hogy férje részeges, keresményét mind megissza és hazá nem visz pénzt, úgy hogy neki még betevő falatja is alig van.

— **Megszünt száj- és körömfájás.** A Nagybecskereken járványszerűen fellépett ragadós száj- és körömfájás megszűnván, a vármegye alispánja a tegnapi nap folyamán a várost a zár alól felmentette.

— **Talált szemüveg.** A városban tegnap egy aranykeretű szemüveget találtak, melynek tulajdonosa azt kellő igazolás mellett a rendőrségen átveheti.

Színház, irodalom.

Megnyitó előadás. Mezei Béla, a délvédelmi szinikerület új igazgatója ma este nyitja meg társulatával Nagybecskereken az őszi színiévadot. Az új társulat megnyitó előadásul Gül-Babát választotta s a főbb szerepeket Szentgyörgyi Lenke, (Gábor diák) Vihary Lajos (Gül-Baba), B. Koppán Margit (Leila), Mezei Andor, (Kucsuk Ali), Böszörményi B. (Zülfikár) játsszák.

A „Magyar Figyelő” október elseji száma új évfolyamot kezd meg. Ez a kezdet beváltja a Magyar Figyelő-höz fűzött merész várakozásokat, másrészt sokat ígérő perspektívát ad a jövőre nézve. Aktuális politikai kérdéseinkkel foglalkozik Plósz Sándor súlyos cikke, amelyben Andrássy Gyula gróf felfogásával az obstrukcióról polemizál és dr. Kun József tanulmánya „A magyar parlamentarizmus”-ról, amelyben Réz Mihály és Andrássy Gyula gróf által felvetett kérdések tisztázására vállalkozik. Kortörténeti tanulmányt gróf Tisza István írt „Az angol főrendiház válsága címen, amelyben a nagy államférfiunk kvalifikációjával és a kiváló történelemrajzoló stílusával ismerteti azon eseményeket, amelyek az angol főrendiház utolsó válságához vezettek.

— Alexander Bernát „A magyar tanárság pszichéje”-ről mond el elméletileg és gyakorlatilag súlyos és megfontolandó igazságokat. A természettudomány kérdését Palágyi Menyhért vitte bele a számba „A darwinizmus válsága” címen. Teljesen eredeti tetteket állít fel, amelyek a szaktudomány világában bizonyára méltó feltűnést fognak kelteni. Nagyon érdekes Kacsóh Pongrác tanulmánya a pataki énekes codexről, amely kottákkal együtt zene-történetünk ezen kiváló forrását mutatja be. A színházrovatot Ambrus Zoltán cikke teszi súlyossá. A szám irodalmi részét Szabolcska Mihály egy gyönyörű verse és Kisbán (gróf Bánffy Miklós) ragyogó tollal megírt novellája ékesítik. Ha hozzávesszük még a „Följegyzések változatos rovatát, bizvást mondhatjuk, hogy a Magyar Figyelő új évfolyama irodalmunknak eddigi részén szokatlan tökélyt ígéri és kétségtelenül be is fogja váltani. — A Magyar Figyelő előfizetési díja negyedévre 6, fél-évre 12 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

A szinügyi bizottság ülése. Torontálvármegye szinügyi bizottsága ma déli 12 órakor dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen részt vettek: Jankó Agoston alispán, dr. Vinczebidy Ernő megyei főjegyző és dr. Kiss János bizottsági tagok, továbbá Mezei Béla szin-igazgató és dr. Kéler Béla főispáni titkár mint a bizottság jegyzője.

A szinügyi bizottság megállapította, az első heti ismert műsort, amelyben mindössze az a változás történt, hogy október 6-án, az aradi gyásznapon a kitűzött „Lotty ezredesei” helyett „A sárga esikó” című népszimfiumet adják.

Ugyancsak a mai szinügyi bizottsági ülésen tárgyalták a kulturegyesületnek az ifjusági előadásokra vonatkozó ismeretes beadványát is, amelynek folytán a bizottság felkérte Mezei igazgatót, hogy a vasárnapi délutáni előadásokon ne pusztán csak operetteket, hanem megfelelő, tartalmasabb szimfiumeket is adjon, amelyből az ifjuság tanulmányait gyarapíthatja. Mezei igazgató erre vonatkozólag ígéretet is tett, hogy az első vasárnap délutáni előadásra kitűzött „Gül-baba” operetten kívül, azontul a kulturegyesület kívánságának megfelelő délutáni előadásokat fog rendezni.

Sport.

Lóverseny Nagybecskereken.

— okt. 3.

Megírtuk már, hogy a Torontálmegyei Agarás és Lovasegylet folyó hó 8-án d. u. két órai kezdettel tartja meg idei házi lóversenyét.

A lóverseny az idén az Aradi felé vezető országot jobboldalán elterülő legelőn lesz. A nevezések határideje tegnapelőtt délután járt le s dr. Mihálovits István verseny-titkárhoz a következő nevezések érkeztek be:

Távügető-verseny kettős fogatok részére: 1. Gyertyánffy Andor. Kincsem 7

év pejkanca, ang. fv., Nyalka 7 év pejkanca, ang. fv. 2. Demkó Vidor. Viola id. szürke kanca lipicai, Villám id. lipicai.

Egyes fogatok ügető-versenye: 1. Gyertyánffy Andor. Vixid. pejkanca, am. fv. 2. Jenovay Zoltán. Legény 5 év pej herélt, magyar. 3. Jenovay Zoltán. Fecske 5 év s. pejkanca, magyar. 4. Jenovay Zoltán. Madár 4 év pejkanca, magyar. 5. Korompai Simontsits Andor. Kate pejkanca, am. tv.

Kettős fogatok ügető-versenye: 1. Gyertyánffy Andor. Rosszvic id. s. pejkanca, fv. am. Préda id. véresed. kanca, fv. am. 2. Jenovay Zoltán. Legény 5 év pej herélt, magyar, Fecske 5 év s. pejkanca, magyar. 3. Jenovay Zoltán. Parázs 6 év pej herélt magyar, Árpád 5 év pej herélt, magyar. 4. Korompai Simontsits Andor. Kate pejkanca, am. tv., Madár s. pejkanca, ang. fv.

Vadászverseny: 1. Jagodics Elemér. Durezás 6 év s. p. herélt, ang. fv. 2. Ifj. Botka Béla. Futár. 5 év pejkanca, ang. fv. 3. Samarjay Sándor husz. szd. Csallit 6 év pej herélt, ang. fv. 4. Br. Appel János husz. hdn. Eklipse id. pejkanca. 5. Maglódi Wodianer Béla husz. hdn. Babér id. pejkanca. 6. Dr. Vinczebidy Ernő. Tom id. s. herélt. 7. Ifj. Hajnikai Bobor Gyula. Vihar id. s. herélt, ang. fv.

A földműves gazdák ügető- és sikversenyénél a nevezés az oszlopnál történik. Belépődíjak: Plaquet 3 korona, ülőhely 1 korona. Ételekről és italokról Marcóin Jenő kaszinó-vendéglős gondoskodik.

TÁVIRATOK.

Az olasz—török háború.

A király és a háború. — Monarchiánk és Olaszország. — Békekísérletek — A harctérről nincs hír.

Budapest, okt. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az erős cenzura következtében a harctérről nem igen jönnek most hírek. Az olaszországi jelentések még azt sem tudják, hogy Tripolisznál voltaképpen mi történik. Ami hír van, az inkább a diplomácia köréből ered, ahol még folytatják a kísérleteket, hogy a békét helyreállítsák. A háborus helyzet azonban igen komoly, különösen az olaszoknak az albániai tengerparton folytatott hadműveletei miatt. Ezek a hadműveletek különösen a Balkánon érdekelt monarchiáknak kellemetlenek, úgy, hogy külügyminiszterünk már erélyesen tiltakozott ezek ellen a hadműveletek ellen. Ez a helyzet könnyen veszedelmessé válhatik s egyes külföldi jelentések máris arról adnak hírt, hogy monarchiánk és Olaszország között a helyzet igen feszült.

Egyebekben a mai jelentésekről a következő jelentések jöttek:

A király budapesti útja és a háború.

Budapest, okt. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király budapesti útja egyelőre elmarad. A király e héten utazott volna Budapestre több heti tartózkodásra, de a háborus helyzet miatt elhalasztotta útját s csak október végén, 25. és 28-ika között utazik Budapestre.

A harctérről

ma nem érkeztek pozitív hírek. Így még Rómában sem tudják, hogy Tripoliszban mi történik és Tripolisz bombázásáról, illetőleg annak eredményéről sem jött hír Rómába.

A tengeren újabb összeütközés nem történt. A török hajóhad, mint Konstantinápolyból jelentik, a Dardanellákba vonult s ott teljes biztonságban van.

Monarchiánk Olaszország ellen.

Budapest, okt. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Igen jelentős és komoly hír jön Bécsből. A bécsi jelentés ugyanis arról ad hírt, hogy *Arenthal* gróf közös külügyminiszter az olasz nagykövetnél erősen tiltakozott Olaszországnak az albániai tengerparton történő hadműveletei ellen. A külügyminiszter kijelentette, hogy ha Olaszország folytatja hadműveleteit az albániai tengerpartokon, a monarchia hadiflottáját szintén az albániai tengerpartokra küldi.

Az olaszoknak az albán tengerpartokon való operációja tényleg igen komoly hatást keltett a külügyminiszeriumban és a helyzetet Olaszország és monarchiánk között meglehetősen feszültté tette. Egy frankfurti jelentés is azt mondja, hogy monarchiánk és Olaszország között a helyzet igen feszült.

A háborúközben azonban még folynak

a békekísérletek

s egy római sürgöny szerint a hatalmak részéről komoly lépések történnek a béke helyreállítására.

A képviselőházból.

Technika nélkül. — Egy kis véderővita.
— **A horvát bán ügye.**

Budapest, okt. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházban ma esodálatosképpen nem volt technikázás s így névszerinti szavazás sem. Az obstrukció ma időt engedett egy ellenzéki beszédre, azután pedig a miniszterelnök válaszolt a horvát bán ügyében legutóbb hozzántézt interpellációjára.

Az ülésen *Berzeviczy* Albert elnökölt s miután bemutatott néhány kérvényt, a mire *Eszterházy* Mihály gróf szólalt fel személyes kérdésben s védekezni próbált *Tisza* István gróf multkori támadása ellen.

Ezután az ellenzék visszavonta a mára kitűzött névszerinti szavazásokat, amire

a véderő vita

kerülhetett sorra.

Bakó József Kossuth-párti volt a mai szónok, aki a javaslatok ellen beszélt.

Utána

a horvát bán ügyében

válaszolt *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök *Mezőssy* Bélának legutóbb hozzántézt interpellációjára, kijelentvén, hogy a bán ellen intézett támadások alaptalanok s kifogásolt egyéb más állásai méltóságával nem inkompatibilisek.

Mezőssy Béla a választ nem vette tudomásul, a Ház azonban igen.

A hadügyminiszter Budapesten.

Budapest, október 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik *Auffenberg* Mór közös hadügyminiszter vasárnap Budapestre érkezik, hogy a magyar kormány tagjainál bemutatkozó látogatást tegyen.

Közgazdaság.**Tenyészállat díjazás Zsombolyán.**

— okt. 3.

A megyei gazd. egyesület ez évi ötödik tenyészállat díjazását okt. hó 1-én tartotta meg Zsombolyán. Ennek megtekintésére rendkívül nagyszámu érdeklődő közönség jelent meg említett napon Zsombolyán, melynek sorában ott láttuk gróf *Csekonics* Sándor, *Bezuk* Lajos, *Baár* József jószágigazgató, *Fóris* József főszolgabíró, *Döhrmann* Henrik es. és

kir. őrnagy, a czeplédi katonai lóvásárló-bizottság kiküldöttje, *Wolf* Gyula és *Diel* Ede uradalmi felügyelők, *Marion* Andor gazd. egyesületi titkár, *Gáspár* Jenő és *Korbuly* Lajos gazd. felügyelők, *Kaufmann* István, *Petrás* György, *Berényi* Gyula urad. főszámvevő, *Pellet* Géza urad. kasznár, *Karikás* Károly stb.

A díjazást d. e. 9 órakor gróf *Csekonics* Sándor nyitotta meg, kit megjelenésekor *Schuld* Mátyás zsombolyai bíró, a zsombolyai gazdakör elnöke üdvözölt. Ezután következett a kiállított anyag megtekintése, mely után nyomban megalakultak a bíráló-bizottságok.

A bíráló-bizottságok tagjai a következők voltak:

Csikós kancáknál: Elnök: *Döhrmann* Henrik es. és kir. őrnagy, a nagykörösi mén-telep parancsnoka. Tagok: *Steiner* Áron, *Gottschall* Miklós, *Becker* János, *Ludwig* Mátyás és *Potven* Kristóf.

3 éves kancacsikóknál: Elnök: Gróf *Csekonics* Sándor. Tagok: *Karikás* Károly, *Szetter* János, *Barényi* Gyula, *Bauer* Mihály, *Gilde* Antal és *Paki* János.

1—2 éves csikóknál: Elnök: *Fóris* József főszolgabíró. Tagok: *Mayer* Mihály, *Pellet* Géza, *Schütt* János, *Weber* Jakab és *Schütz* János.

Teheneknél: Elnökök: *Wolf* Gyula és *Korbuly* Lajos. Tagok: *Faragó* Dénes, *Neurohr* Miklós, *Lauthschlager* János, *Treisz* Márton, *Bosch* Fülöp és *Holez* Dániel.

1—2 éves üszöknél: Elnök: *Diel* Ede. Tagok: *Mixich* Vince, *Fiedler* János, *Martin* Mihály, *Holzinger* Jakab és *Neurohr* János.

A bíráló-bizottságok ítélete alapján nyert díjakat gróf *Csekonics* Sándor elnök déli 12 órakor osztotta ki.

Díjakat a következők nyertek:

Csikós kancáknál: I. díjat, 50 K nyert: *Schwarz* József, *Zsombolya*. II. díjat, 30 K nyert *Herf* Antal Nagytőszeg. III. díjat, 20—20 koronát nyertek *Gottschall* Mihály, *Grabác* és *Mayer* Mihály Nagytőszeg. IV. díjat, 10—10 koronát nyertek *Klein* Jakab, *Csatád*, *Linster* János *Zsombolya*, *Wehner* Péter Nagytőszeg, *Neurohr* József, *Grabác* és *Dion* Jakab *Bogáros*.

3 éves kancáknál: I. díjat, 30 koronát nyert *Vogel* József *Csatád*. II. díjat, 20 koronát nyert *Mixich* Vince *Stevin*, *Köcse*. III. díjat 15—15 koronát nyertek *Wéner* János Nagytőszeg és *Mixich* Lénárd *Köcse*. IV. díjat, 10—10 koronát nyertek *Eiler* Páter *Szentborbála*, *Unterreiner* József *Grabác*, *Hügl* József *Lovrin*, *Kriszt* Adám *Nagyjécsa*, *Gottschall* Miklós *Grabác*, *Mixich* Ottó és *Mixich* Ágost *Köcse*, *Spik* János *Zsombolya*, *Blaszmann* Péter és *Schmidt* Ferenc *Csatád*, *Wéner* Miklós Nagytőszeg.

1—2 éves csikóknál: II. díjat, 20—20 koronát nyertek *Becker* János *Zsombolya*, *Holez* Dániel *Kisjécsa*, *Hujon* Antal *Kiskomlós* és *Gottschall* Miklós *Grabác*. III. díjat, 10—10 koronát nyertek *Wéner* Péter *Mayer* Péter és *Wéner* János Nagytőszeg, *Klein* Jakab *Csatád*, *Holz* Dániel *Kisjécsa*, *Neurohr* Miklós, *Gergen* Péter és *Gottschall* Mihály, *Grabác*, *Potven* János *Kiskomlós*, *Sehira* Károly *Zsombolya*, *Mixich* Imre és *Mixich* Vince *Köcse*.

Teheneknél: I. díjat, 50 koronát nyert *Gottschall* Miklós *Grabác*. II. díjat, 30—30 koronát nyertek *Szedlak* Jakab *Metschank* János és *Neurohr* János *Grabác*. III. díjat, 20—20 koronát nyertek *Mayer* Mihály Nagytőszeg, *Sziller* János és *Holezinger* Jakab *Kiskomlós*, *Gottschall* Miklós *Grabác*, *Hepp* Mátyás *Zsombolya*. IV. díjat, 10—10 koronát nyertek *Schwarz* Mátyás, *Zappe* Mátyás, *Willing* József, *Linster* János és *Erhardt* Antal *Zsombolya*.

Növendék üszöknél: II. díjat, 30—30 koronát nyertek *Wagner* Mátyás *Zsombolya* és *Gottschall* Mihály *Grabác*. III. díjat, 20—20 koronát nyertek *Farle* János és *Hepp* Mátyás *Zsombolya*, *Gottschall* Miklós *Grabác*.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata október 3.

Buza (októberre)	23.86—
Buza (áprilisra)	24.28—
Rozs (októberre)	—
Zab (októberre)	18.64—
Tengeri (októberre)	16.82—

Felelős szerkesztő: **Somfai János.**

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

113—4232

Félarú vasútjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban lévőknél érvényesítése az 1912. évre. 6—x.4

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félarújegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1912. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, *Andrássy*-ut 73—75 sz.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes igazolványuk még nem volt a 1912. évre azonban ily igazolványt szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniök.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az ujak kiállításáért járó 2 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken (tehát nem okmánybélyegeken) rovandó le.

A postabélyegek a betérjesztendő kérvényre vagy névjegyzékre felragasztandók

Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadjatik.

A kérvények és a hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali peeséttel látandók el.

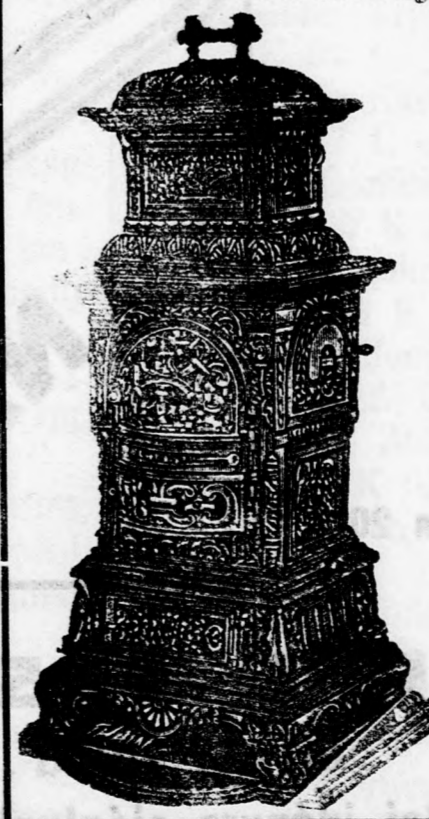
Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1911.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Riessner-kályhák,

világ lezjobb és használatban legtakarékosabb folytonégő.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszerű betűveléssel egész lényeg, miáltal a soz fáradtsággal és kötséggel járó mindennapi betűvelés megtakarítottatik.

Látható lüz. Eredeti biztonsági szabályozó

Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegég különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elárúsítás Nagybeszterek és vidéke részére:

Boleszny Antal

vaskereskedésében az arany kaszához Hunyady-utca 606/37.

960—30.5

Hirdetéseket

jutányos árért közül a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala,

Alibunári járás főszolgabírájától.

3296—911. szám.

Pályázati hirdetés.

Petre községben lemondás folytán megürült **községi szülésznői** állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen (okmányokkal) felszerelt kérvényüket hozzám **október 20-ig** nyújtsák be.

Javadalmazás évi 320 korona fizetés. Minden szülésnél való közreműködésért 2 korona a féltől, melyért a szülő nőt 8 napon át tartozik meglátogatni és tanácsosal ellátni.

A választás napját később fogom megállapítani.

Alibunár, 1911 szeptember 28-án.

968—3.2

Radonics, főszolgabíró.

Zsombolyai járás főszolgabírájától.

7470—1911. szám.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye zsombolyai járásbeli **Németsernye** községben 1000 korona évi fizetéssel rendszeresített **községi irnoki** állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi **október 20-ig** nálam adják be.

A választást később tűzöm ki.

Zsombolya, 1911. évi szeptember 28-án.

969—3.2

Fóris, főszolgabíró.

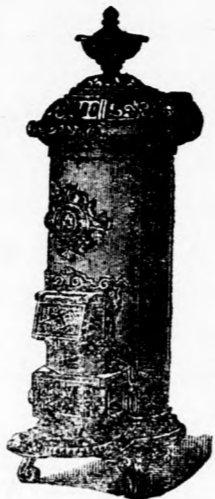
Kerestetik

egy évi időtartamra egy a jegyzői teendőikben teljesen jártas **községi irnok** — Havi fizetése 100 kor.

Csebbe község előljárósága.

970—3.1

Állandó és egyenletes meleg lakást csak a kitűnően bevált

METEOR

folytonéggó kályhával érhet el, szinte bámulatos kevés tüzelőanyag felhasználással.

Nagy és állandó mintaraktár minden kivitelű és nagyságu

Meteor, Premier és Riessner-Phönix-folytonéggó, valamint oszlop és szabályozható töltőkályhákban

DAUN GYULA vaskereskedésében NAGYBECSKERÉK

Ugyanott legjobb minőségben

952—205

porosz kőszén . . . K. 3.40

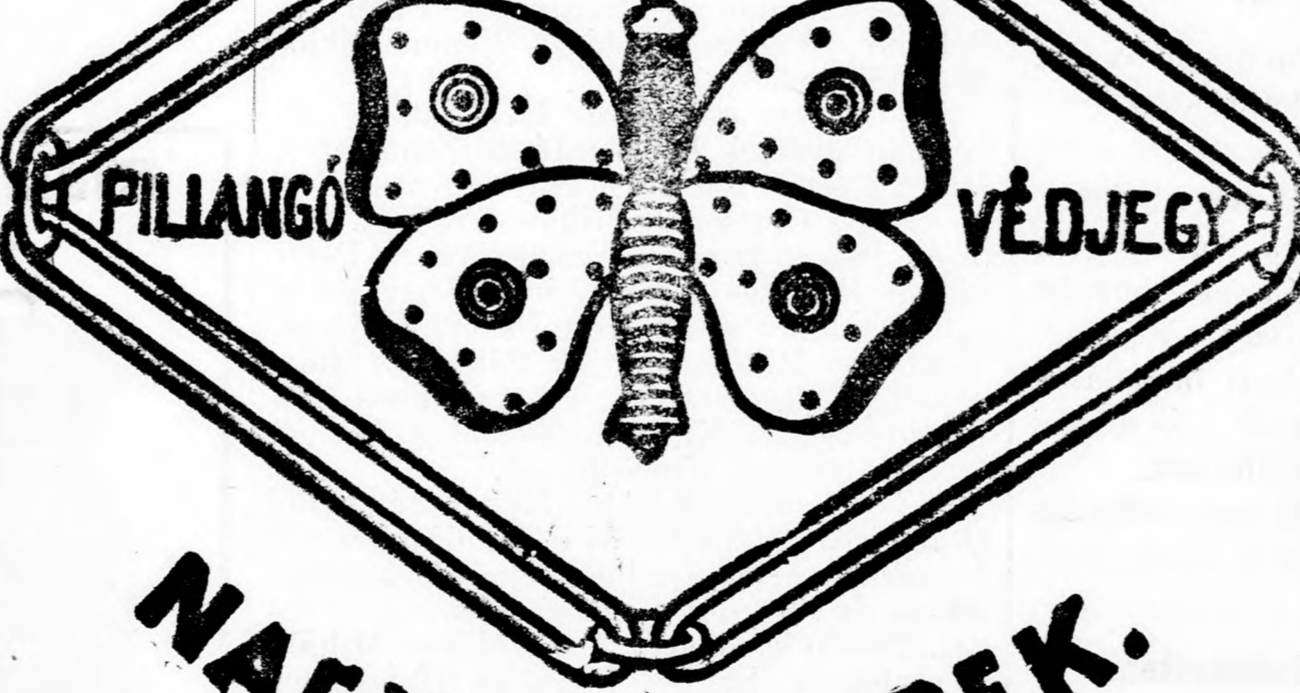
elsőrendű dió-koks . . K. 4.30 árban 100 kilónként

házhoz, vagy helybeli vasutállomásra szállítva kapható.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legjobb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKERÉK.

Telefon 201.

Telefon 201.

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.** divat-, rövid-, játék- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Iskolai idényre ajánlunk:

Leány kötényeket, gyermek harisnyákat, gyermek esőernyőket, gyermek ing és gallérokat, hajkeféket, fésűt stb. stb.

Mindenféle kőzimunkákban a legjobb választék.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pontosan elintézzünk. Meg nem felelő áruk szivesen visszavételnek

Külön cipőosztály:

- || Fiu R. chevro cipő K. 6.70
- || „ R. box cipő K. 6.70
- || Leány R. chevro cipő K. 5.80
- || „ R. box cipő K. 5.80

Sárcipők (Galoschni).

- || Legjobb (pontos) iskolai előírás szerinti torna cipők K. 3.—
- || Férfi strapa cipő K. 7.50